

d'En Sarret a l'Arxiu Municipal de Manresa, que ell regentà durant quaranta anys, en la dedicació d'un carrer de l'eixampla de la ciutat i en una conferència que el director de l'Arxiu Històric de la Ciutat, de Barcelona, senyor Agustí Duran i Sanpere, féu a la Biblioteca Popular, sota el títol *Evocant la personalitat de Joaquim Sarret i Arbós (1853-1935)*. A part aquests actes oficials, la novella agrupació d'Amics de la Història de Manresa, creada en ocasió d'aquest centenari, decidí de patrocinar la publicació d'un treball inèdit d'En Sarret titulat *Noticier i guia de la molt noble, molt lleial i benèfica ciutat de Manresa*. — F. SOLER I QUINTANA.

L'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus. — Aquesta entitat fou fundada l'any 1947 per uns quants entusiastes d'aquell monestir que conserva els cossos de reis tan egregis com Pere el Gran i Jaume el Just i altres persones reials i de la noblesa. Els sis anys de la seva actuació han aconseguit de moure un gran sector d'opinió a favor del monestir, massa oblidat fins ara. L'entitat és absolutament particular, no depèn de cap organisme oficial i actualment agrupa uns dos-cents socis. Això vol dir que tampoc no té cap mena de subvenció fixa, i econòmicament es nodreix de les quotes dels seus socis. A desgrat d'una tal limitació d'ingressos ha desplegat una propaganda formidable. Són ja populars les festes anuals que atreuen contingents per milers a Santes Creus el primer diumenge de setembre, quan hom celebra una solemnitat acadèmica, una festa religiosa i actes folklòrics i d'esbargiment popular. L'Arxiu ha convocat alguns concursos per a treballs d'erudició, en els quals concedeix el Premi Abat La Dernosa a treballs d'història sobre el monestir i el Premi Abat Ferrera a treballs d'arqueologia. Cada any convoca també un concurs fotogràfic, que ha esdevingut segurament el de més ressò a Catalunya. Els resultats d'aquests concursos han estat molt falaguers pel nombre de treballs, per la qualitat d'aquests i àdhuc per la categoria de les persones premiades. Els esforços de l'Arxiu, entitat entre erudita i popular, han estat recompensats amb una afluència de visitants del monestir com mai no hi havia hagut. Pels seus bons oficis els accessos al monestir han millorat notablement; ha impulsat serveis de comunicació extraordinaris; ha provocat diverses obres molt albirables i costoses d'embelliment i de restauració a Santes Creus; i ha fet possible la creació del Patronat oficial del monestir que destina íntegrament a favor del monument el producte dels drets d'entrada.

L'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus publica anualment, des del 1947, les seves Memòries, de les quals han aparegut fins ara diversos fascicles; entre els articles publicats dins elles ens cal destacar els següents: *Fr. Pedro Sallà, abad de Santes Creus*, per E. Fort i Cogul; *Notes sobre dos retaules de l'altar major de Santes Creus*, per J. M. Madurell i Marimon; *Un document de l'abat Ferrara*, per Ll. Bergadà i Girona; *Els pastoraiges d'estiu del monestir de Santes Creus en el segle XII*, per F. Duran i Canyameres; *Inicis de l'arquitectura ogival a Santes Creus*, per C. Martinell; *El retaule major gòtic de Santes Creus*, per J. M. Madurell i Marimon; *Guillermo de Montpellier*, per P. Serramalera i Cosp; *Itinerari cistercenc*, per J. Bonavia i Jacas; *El patrimoni de Santes Creus en el segle XII*, per J. Ainaud de Lasarte; *L'abat Dorda de Poblet i el monestir de Santes Creus durant la guerra de Successió*, per J. Guibert; *El panteó dels Montcada a Santes Creus*, per J. M. Madurell i Marimon.

A part de les Memòries, hom ha editat alguns treballs monogràfics d'interès, que formen la sèrie de «Publicacions de l'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus». Els quatre primers volums són: I. *Valor històric d'una llegenda*, per Fèlix Duran i Cañameres (1948; 16 pàgs.). — II. *El historiador de Santes Creus Fr. Domingo, sus precursoros y el libro de Pedret*, per Eufemià Fort i Cogul (1949; 152 pàgs. + 1 facs.). — III. *Santes Creus en la guerra contra los franceses (La política del mariscal Suchet en la baja Cataluña)*, per Joan Mercader i Riba (1950; 136 pàgs.). — IV. *El rector de Vallfogona i Santes Creus*, per Eufemià Fort i Cogul (1950; 72 pàgs.). — E. FORT I COGUL.

El convent del Carme, de Peralada. — En l'antic convent del Carme, de Peralada, hi ha avui instal·lada la biblioteca formada en altre temps pels comtes titulars d'aquesta vila, i després adquirida pel Sr. Damià Mateu. Avui n'és propietari el Sr. Miquel Mateu i Pla, el qual l'ha enriquida considerablement, ha fet importants obres de restauració a l'edifici, on ha instal·lat part de les seves col·leccions. Ell ha estat el patrocinador d'una monografia del Sr. M. Golobardes, que forma un estudi molt complet d'aquella antiga casa religiosa.¹ Està dividida en quatre parts: la primera fa la història del convent; en la segona es fa l'estudi de l'edifici; la tercera és un estudi de l'epigrafia, amb transcripció de les làpides, reproducció dels escuts i abundoses dades biogràfiques de les persones a les quals fan referència les làpides; la quarta part és el diplomatari del convent. S'hi transcriuen vint documents, de dates compreses entre l'11 de juny de 1293 i el 16 d'agost de 1835, i s'hi dona una regesta d'altres documents referents al Carme, conservats en l'arxiu de la biblioteca del Palau de Peralada, les dates dels quals van del 21 de gener de 1143 al 19 d'agost de 1840. Al final hi ha la llista de priors, a partir d'Antoni Gabriel Moreno, de l'any 1206, fins al moment de l'extinció del convent, al passat segle, i un mapa, on figuren els noms esmentats en els documents. L'obra del Sr. Golobardes és feta amb rigorós mètode científic. Va ben anotada i les transcripcions són fetes amb tot escrúpol. La il·lustració, en part, és en fotogravat, i, en part, a mà, per Ramon Reig. — P. BOHIGAS.

Nous membres honoraris de la S. C. E. H. — En la sessió plenària de l'11 de març de 1953, la S. C. E. H. prengué l'acord de nomenar membres honoraris el senyor Agustí Duran i Sanpere, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i director de l'Arxiu Històric de la Ciutat, i l'abat dom Anselm M. Albareda, prefecte de la Biblioteca Apostòlica Vaticana i membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans. — R. A. I LL.

Distincions a membres de la S. C. E. H. — Ha arribat al nostre coneixement — i ens plau de poder-ne donar compte ací — la notícia de les següents distincions atorgades durant els darrers tres anys a diversos membres de la S. C. E. H.: el senyor J. Puig i Cadafalch ha estat nomenat membre ordinari de l'Institut Arqueològic Alemany (Berlin), membre corresponent estranger honorari de la Societat Nacional d'Arqueòlegs de França (París) i membre corresponent de l'Acadèmia Pontaniana (Nàpols); el senyor Jordi Rubió ha estat promogut a cavaller de la Legió d'Honor de França; el senyor Carles Riba ha estat designat oficial de l'Instrucció Pública de França; el senyor Ferran Soldevila ha estat elegit membre honorari de la Institució Ferran el Catòlic (Saragossa); el senyor J. Vicens i Vives ha estat nomenat membre corresponent de l'Acadèmia Pontaniana (Nàpols); el senyor A. M. Badia i Margarit ha rebut l'*encomienda* de l'Ordre Civil d'Alfons el Savi; la senyoreta Carme Boyé i els senyors R. Albert i Llauró, J. Gudiol i Ricart, E. Moreu-Rey i Pere Ribera han estat designats oficials d'Acadèmia de França. — J. C.

El sisè Premi Rubió i Lluch. — El dia de Sant Jordi de 1953 fou donat a conèixer el veredict del premi de la S. C. E. H., que es concedia per sisena vegada.² En resultà guanyador Eufemià Fort i Cogul amb el seu treball *Un erudit del segle XVI: Onofre Manescal, rector de la Selva*. El Jurat estava constituït per J. de C. Serra i Ràfols, Pere Bohigas, R. Aramon i Serra, R. Albert i Llauró i Joan Mercader. — R. A. i LL.

1. *El Convento del Carmen de Peralada*, por MIGUEL GOLOBARDES VILA. Dibujos de RAMÓN REIG (Barcelona, J. Porter, 1953), 196 pàgs. ("Publicaciones de la Biblioteca del Palacio de Peralada").
2. Per als premis anteriors, vegeu *BSCEH*, I (1952), III.